

3, 2, 20. 10, 2, 2, 1. $\hat{A}\check{C}V$. GRHJ. 3, 8, 3. MBH. 13, 4700. MĀRK. P. 49, 70. AK. 3, 4, 17, 99. घ्रायः $\hat{A}\check{C}V$. GRHJ. 4, 7, 15. द्रव्य HARIV. 2161. पशु, अश्व, गो R. 1, 40, 7. 61, 14. R. GORR. 1, 41, 7. 8. MBH. 13, 3848. 14, 2224. — R. GORR. 1, 12, 28. = मेध्य $\check{C}\check{A}\check{M}\check{K}$. zu BRH. ĀR. UP. S. 57. दिष् $\hat{A}\check{C}V$. GRHJ. 4, 8, 11. GOBH. 1, 9, 15. देश M. 2, 23. तस्माद्दिंसा न यज्ञिया MBH. 12, 9828. यज्ञियतम $\check{C}\check{A}T$. BR. 1, 1, 4, 12. — 2) m. Bez. des dritten Zeitalters TRIK. 1, 1, 112. — Vgl. यज्ञ^०, पूग^० (unter पूगयज्ञ) und पैतृ^०.

यज्ञियशाला (य^० + शा^०) f. Opferhalle $\check{G}\check{A}\check{T}\check{A}DH$. im $\check{C}KDR$.

यज्ञीय (von यज्ञ) 1) adj. zum Opfer passend: अरुन् MBH. 3, 10376. अयज्ञीयद्रुमे देशे 13, 1320. 4700. भाग Opferantheil HARIV. 2803 (die ältere Ausg. यज्ञिय). = मेध्य $\check{C}\check{A}\check{M}\check{K}$. zu BRH. ĀR. UP. S. 18. An den drei ersten Stellen durch das Metrum bedingt. — 2) m. *Ficus glomerata* RĀGĀN. im $\check{C}KDR$.

यज्ञीयव्रक्षपादप (य^० + व्र^०) m. eine best. Pflanze, = विकङ्कत RĀGĀN. im $\check{C}KDR$.

यज्ञेश (यज्ञ + ईश) m. Herr der Verehrung, — des Opfers, Bein. Vishnu's BHĀG. P. 1, 3, 7. 12, 35. 4, 7, 47. 12, 10. 23, 25. 5, 4, 7. 6, 6, 22. 8, 17, 8. 9, 14, 47. PAÑĀR. 4, 3, 35 (S. 248). der Sonne MĀRK. P. 104, 38. 114, 2.

यज्ञेश्वर 1) m. (यज्ञ + ई^०) a) Herr der Verehrung, — des Opfers, Bein. Vishnu's VP. bei MUIR, ST. 1, 62. BHĀG. P. 1, 17, 33. 3, 13, 29. 4, 7, 25. 20, 36. 8, 15, 2. — b) N. pr. eines Autors Ind. St. 1, 467. — 2) f. ई (यज्ञ + ई^०) Bez. eines best. Zauberspruches: \check{O} विद्यामाहात्म्य Verz. d. Oxf. H. 43, a, 29.

यज्ञेश्वर्या (यज्ञेश्वर + घ्रा^०) m. N. pr. eines Mannes Roth in der Einl. zu NIR. L.

यज्ञैयु (यज्ञ + यु) m. N. pr. eines Mannes TBR. 1, 5, 2, 1.

यज्ञेष्ट (यज्ञ + 1. इष्ट) n. ein best. wohlriechendes Gras, = दीर्घरोहिषक RĀGĀN. im $\check{C}KDR$.

यज्ञोडुम्बर m. = उडुम्बर *Ficus glomerata* $\check{C}\check{A}BDAR$. im $\check{C}KDR$.

यज्ञोपकराण (यज्ञ + उ^०) n. Opferzubehör Ind. St. 1, 52. MBH. 7, 2366.

यज्ञोपवीतं (यज्ञ + उ^०) n. die für das Opfer übliche Behängung mit der heiligen Schnur über die linke Schulter; später auch Bez. der heiligen Schnur selbst. TRIK. 2, 7, 12. STENZLER zu $\hat{A}\check{C}V$. GRHJ. S. 117. TBR. 3, 10, 9, 12. LĀTJ. 1, 2, 14. 5, 2, 1. $\check{C}\check{A}\check{N}\check{K}$. GRHJ. 2, 2. 13. 4, 12. \check{O} वीतं कृत्वा KAUSH. UP. 2, 7. — Ind. St. 2, 174. 178. MRĀĪH. 48, 1. VARĀH. BRH. S. 48, 33. Verz. d. B. H. No. 1021. fg. Verz. d. Oxf. H. 269, a, 1 v. u. 281, b, 1 v. u. 286, a, No. 670. केशयज्ञोपवीतभृत् KATHĀS. 94, 69. 99, 11. नाग^० adj. MBH. 7, 9456. HARIV. 10592. — Vgl. unter उपवीत und बालयज्ञोपवीतक.

यज्ञोपवीतवस्त्र (von यज्ञोपवीत) adj. mit der heiligen Schnur behängt: $\check{K}\check{E}M$ mit einer goldenen Opferschnur beh. HARIV. 3048. प्रुत्ता^० MBH. 1, 5330.

यज्ञोपवीतिन् (wie eben) adj. dass. GOBH. 1, 1, 2. 2, 2. 2, 1, 19. $\check{C}\check{A}\check{N}\check{K}$. GRHJ. 4, 9. HARIV. 14203. Verz. d. Oxf. H. 148, a, 31. नित्य^० MBH. 5, 1557. नाग^० 10, 219. रसु^० HARIV. 3479. — Vgl. unter उपवीतिन्.

यज्ञोपासक (यज्ञ + उ^०) m. ein Verehrer der Opfer KAR. 4, 21.

यज्ञ्य partic. fut. pass. von 1. यज्ञ् VOP. 26, 12. n. und f. घ्रा nom. abstr.: s. देव^०. — Vgl. इय्य, याय्य.

यज्ञ्यु (von 1. यज्ञ्) ved., यज्ञ्यु^० UNĀDIS. 3, 20. adj. 1) verehrend, huldigend, fromm RV. 1, 31, 13. 85, 6. इन्द्राय सोमं यज्ञ्यवो जुहोत 2, 14, 8. देवस्य य-

ज्ञ्यवो जुनासः 3, 19, 4. 4, 23, 2. 5, 31, 13. 41, 3. 8, 32, 5. विश्वानि कृण्वन्सु-
पर्धानि यज्ञ्यवे 9, 86, 26. = अघ्यु^० UGĀVAL. = यज्ञमान UNĀDIVR. im SAṆ-
KSHIPTAS. $\check{C}KDR$. — 2) der Verehrung theilhaftig RV. 9, 61, 12. वित्नु यज्ञ्यु^०
10, 61, 15. — Vgl. यज्ञ^०.

यज्ञ्यन् (wie eben) adj. P. 3, 2, 103. f. ved. यज्ञ्यरी (angeblich auch यज्ञ्यनी
P. 4, 1, 7, VĀrtt. 2, Schol.) Verehrer, Gläubiger, Frommer; Opferer AK.
2, 7, 8. H. 818. HALĀJ. 2, 265. स्वाहा यज्ञं कृणोतानेन्द्राय यज्ञ्यनी गृह्णे RV.
1, 13, 12. 33, 5. यज्ञ्येदयं यज्ञ्यार्चि भञ्जाति भोजनम् 2, 26, 1. 3, 14, 1. इन्द्रो यज्ञ्यनी
पृणोते च शितति 6, 28, 2. 4. विशः 10, 41, 2. 96, 5. 131, 3. Agni 6, 15, 14.
— M. 11, 11. 12, 49. MBH. 1, 8099. 3, 1729. HARIV. 11067. R. 1, 6, 2. RAGH.
1, 44. 3, 39. 6, 46. 18, 11. KUMĀRAS. 2, 46. VARĀH. BRH. S. 68, 16. 47. Spr.
1433. 4418. 5363. BHĀG. P. 1, 12, 20. 5, 15, 7. MĀRK. P. 121, 2. KATHĀS.
82, 3. VOP. 5, 6. यज्ञ्यनां पतिः Bez. des Mondes TRIK. 1, 1, 86. sacrificialis:
इषः RV. 1, 3, 1. — Vgl. यज्ञ^०, अय्यर्थ^०, अस्तृत^०, देवराज^०, पृष्ठ^०, बद्ध^०.

यज्ञ्यिन् adj. = यज्ञ्यन् MBH. 7, 2466. VP. bei MUIR, ST. 1, 188. BHĀG. P.
5, 14, 39. MĀRK. P. 111, 2. 16. 130, 10. 133, 8. 15. — Vgl. कु^०.

यज्ञ्य n. N. eines Sāman Ind. St. 3, 230, a. PAÑĀV. BR. 13, 3, 6. LĀTJ.
7, 3, 11. 13. 10, 5, 7. यज्ञ्यपत्य n. desgl. Ind. St. 3, 230, a. यज्ञ्यपत्योत्तर
n. desgl. ebend.

यत्, यतति und यतते (nur dieses nach DhĀTUP. 2, 29), यतमान, यतानं
und यतान; यतिरे, यतिष्यते, अयतिष्ठ; 1) act. anschliessen, aneinander-
fügen; verbinden: ज्ञं न मित्रो यतति ब्रुवाणाः RV. 7, 36, 2. कृतं च शत्रू-
न्यततं च मित्रिणाः 8, 33, 12. युवं मित्रेभं ज्ञं यतयः सं च नयथः 5, 63, 6.
48, 5. — 2) med. sich anschliessen, — anreihen; in Reihen ziehen: कृसा
इव श्रेणिशो यतानाः RV. 3, 8, 9 (vgl. 1, 163, 10). अयस्वयवो न पृतनासु यतिरे
1, 83, 8. 5, 33, 10. 59, 2. विशो न युक्ता उषतो यतते 7, 79, 2. 10, 13, 2. 5.
अनुपूर्वं यतमानाः 18, 6. 77, 2. 8, 43, 4. Auch act. etwa so v. a. in einer
Reihe —, auf einer Stufe stehen: न किं देविभिर्भयतथो मद्वित्वा 6, 67, 10.

— 3) med. sich verbinden, — vereinigen, zusammentreffen mit (instr.):
वैश्वानरो यतते सूर्येण RV. 1, 98, 1. (उषासः) यतमाना रश्मिभिः सूर्यस्य 123,
12. 5, 4, 4. 10, 62, 11. परि वामिषः पुत्रचीरियुगिभिर्भयतमानाः 3, 58, 8. 10,
113, 7. तत्रेणाग्रे स्वायुः सं रभस्व मित्रेणाग्रे मित्रधेये यतस्व (P. 5, 4, 36,
VĀrtt. 3, Sch.) VS. 27, 5. 7, 45. 10, 29. पितुर्न पुत्रः क्रतुभिर्भयतानः wie ein
Sohn des Vaters Willen sich fügend RV. 9, 97, 30. — 4) med. sich zu
vereinigen suchen mit (loc.), zu erreichen suchen (einen Ort), zustreben,
auf Etwas zuhalten: दिवि स्व्नो यतते RV. 10, 73, 3. मरुः पार्थिवे सद्ने
यतस्व 1, 169, 6. TBR. 1, 4, 8, 2. TS. 2, 2, 8, 1. अस्ततिरे यतस्व 5, 6, 4, 4.

$\check{C}\check{A}T$. BR. 12, 2, 3, 1. — 5) med. (aus metrischen Rücksichten auch act.)
streben nach, sich bemühen um, bedacht sein auf, sich ganz einer Sache
hingeben: a) mit loc.: यतद्यं नलमार्गणे MBH. 3, 2727. कितानुदर्शने R. 5,
76, 22. BHĀG. P. 3, 23, 26. जीवितकृतौ Spr. 1140. द्विषतां वधे R. 3, 71,
16. पितुर्विनिग्रहे R. GORR. 2, 20, 46. BHĀT. 5, 29. संसिद्धौ BHĀG. 6, 43.
अर्थसिद्धौ धर्मे यतितुमर्हसि R. GORR. 2, 20, 11. MBH. 4, 680. सिद्धे ऽन्य-
थार्थे न यतते BHĀG. P. 2, 2, 3. नलस्यानयने यत MBH. 3, 2722. MĀRK. P.
69, 26. 126, 3. 132, 10. यतिष्यति महाभये R. 4, 14, 29. स्वाद्वने न तु यत्य-
ताम् (impers.) Spr. 793. — b) mit dat.: यतते तत्प्राप्त्यै JĀGĀN. 1, 351. य-
तिष्ये वः सखीप्रत्यानयनाय VIKR. 5, 16. MĀLAY. 9, 3. तस्य नाशाय Spr. 93.
परमार्थसिद्धौ 1901. BHĀG. 7, 3. HARIV. 15636. इरामरपणोत्ताय BHĀG. 7, 29.